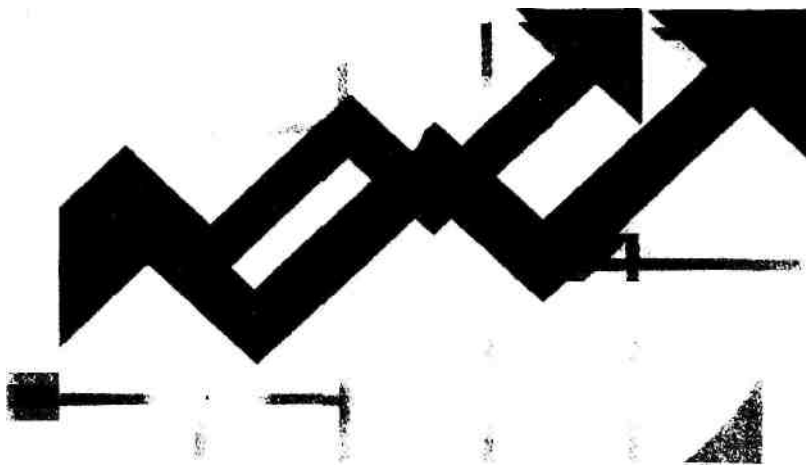

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО

Західноукраїнський Науковий Вісник

Матеріали

II Всеукраїнсько/науково-практичної конференції

" Сучасна економічна система

та тенденції її розвитку

на початку третього тисячоліття

(8 травня 2012 р., м Івано-Франківськ)

№2/2012

Секція 5. Міжнародні валютні відносини

<i>Конешна Вртторіп Сергивна</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦІСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ СВРОПЕЙСЬКИМ ЦЕНТРАЛЬНИМ БАНКОМ В КРАШАХ СС ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОЦЕНТНИХ СТАВОК.....	37
<i>Кравченко Дмитро Миколайович</i> ДШЛЬНЮТЬ МФ ЯК МЕТОД СУЧАСНИХ АНТИКРИЗОВИХ ЗАХОДІВ.....	39
<i>Штиляк Віта Васипієна</i> ГОЛОВНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МГЖНАРОДНОЇ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ.....	42
<i>Troshkina A. V.</i> INTERNATIONAL MONETARY RELATIONS.....	44

Секція 6. Мехашзми державного регулювання еконошки

<i>Гонцова Іріта Миколивна, Янушевська Светлана Олексивна</i> МЕХАШЗМИ УПРАВЛІШНЯ ДЕРЖАВНОЮ МОЛОДІЖНОЮ ПОЛІТИКОЮ В ЛУГАНСЬКШ ОБЛАСТІ	46
<i>Мороз Володимир Михайлович</i> ТЕОРІЯ СОЦІАЛБНОЇ ДЕРЖАВИ: КРИТИЧНИЙ ПОГЛЯД В КОНТЕКСТІ ПРАКТИКИ ВЗАСМОДП ПРАЩ ТА КАПІТАЛУ	49
<i>Павлов Сергш Втторович</i> ПОДАТКОВІ ВАЖЕЛІ РЕГУЛЮВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ	52
<i>Рижкова Ганна Володштрівна</i> НАПРЯМИ СТИМУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ПРОЕКТІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСПШДПРИЕМСТВ В УКРАШІ	55
<i>Tutchenko M.V., Baranivska N.L., Gureyeva T.M.,</i> MECHANISMS OF REGULATION OF THE ECONOMY	58

Секція 7. Менеджмент. Маркетинг. Логтстика

<i>Ковалтська Альона Сергивна, Хмелик Олександра Сергій'вна</i> МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГИ У ПЩПРИСМНИЦЬКШ ДІЯЛЬНОСТІ	60
<i>Матушкина Мария Васильевна,</i> НЕМАТЕРИАЛЬНЕ МЕТОДЫ МОТИВАЦИИ ПЕРСОНАЛА	61
<i>Пащенко Олександр Миколайович, Вавуль Леонід Сергшович</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПШ ТQM ПРИ СТВОРЕННІ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ.....	64
<i>Полежаева Ілона Олександрівна</i> СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕВЕЛОПМЕНТУ НА РИНКУ НЕРУХОМОСТІ УКРАШІ	67
<i>Шаповалова Ірина Миколивна</i> УТОЧНЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ АСПЕКТІВ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	69

Шаповалова І.М.

викладач кафедри менеджменту
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка

УТОЧНЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ АСПЕКТІВ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

В даний час для багатьох підприємств вугільної промисловості України стає актуальним питання підвищення економічних та технологічних показників. В даний час це питання доцільно вирішувати за допомогою оптимізації використання потенціалу підприємства.

Визначення поняття потенціалу підприємства має не тільки важливе наукове, але й практичне значення, оскільки уявлення про його зміст визначає підхід до його оцінки, вимірювання і управління.

Можна запропонувати загальну класифікацію видових проявів потенціалів за різними ознаками:

За рівнем абстрагованості: потенціал людства; природний; економічний; соціокультурний; психофізіологічний.

Залежно від рівня агрегованості оцінки: потенціал світового господарства; національної економіки; галузевий; регіональний; територіальний; добровільних об'єднань; підприємств; потенціал структурних підрозділів; операційних (виробничих) дільниць та окремих робочих місць.

За галузевою ознакою: промисловий; транспортно-комунікаційний; науковий; будівельний; сільськогосподарський; сфери обслуговування тощо.

За елементним складом: потенціал основних виробничих фондів (засобів); потенціал оборотних фондів (засобів); земельний; інформаційний; технологічний; кадровий (трудоий) тощо.

За спектром врахованих можливостей: внутрішньосистемний; зовнішній (ринковий).

За функціональною сферою виникнення: виробничий; маркетинговий; фінансовий; науково-технічний; інфраструктурний та інші.

За функціональною сферою виникнення: виробничий; маркетинговий; фінансовий; науково-технічний; інфраструктурний та інші.

Залежно від міри реалізації потенціалу: фактичний (досягнутий, реалізований); перспективний (вектор розвитку).

Потенціал підприємства - це складна, динамічна, поліструктурна система. Ця агломерація має свої закономірності розвитку, від вміння використання яких у вирішальному ступені залежить ефективність економіки, темпи та якості її росту. Звідси потенціал підприємства характеризується чотирма основними рисами.

Перша риса. Потенціалу підприємства визначається його реальними можливостями в тій чи іншій сфері соціально-економічної діяльності. При цьому не тільки реалізованими, але й нереалізованими по яким-небудь причинам.

Друга риса. Можливості будь-якого підприємства в більшості залежать від наявності ресурсів і резервів (економічних, соціальних), не залучених у виробництво. Тому потенціал підприємства характеризується також і певним обсягом ресурсів, як залучених в виробництво, так і ні, але підготовлених для використання.

Третя риса полягає в тому, що потенціал підприємства визначається не тільки і не стільки наявними можливостями, але й ще навичками різних категорій персоналу до його використання з метою виробництва товарів, здійснення послуг (робіт), отримання максимального доходу (прибутку) і забезпечення ефективного функціонування та сталого розвитку виробничо-комерційної системи.

Четверта риса. Рівень і результати реалізації потенціалу підприємства (обсяги виробленої продукції або отриманого доходу (прибутку)) визначаються також формою підприємництва і адекватної до неї організаційної структури підприємства.

Потенціал, виступаючи в єдності просторових і тимчасових характеристик, концентрує в собі одночасно три рівні зв'язків і відносин:

По-перше, відбиває минуле, тобто являє собою сукупність властивостей, накопичених системою в процесі її становлення і зумовлюючих її можливість до функціонування і розвитку. У цьому плані поняття “потенціал” фактично приймає значення поняття “ресурс”.

По-друге, характеризує сьогодення з погляду практичного застосування і використання наявних здібностей. Це дозволяє розмежувати реалізовані і нереалізовані можливості. У цій своїй функції поняття “потенціал” частково збігається з поняттям “резерв”.

Розглядаючи структуру потенціалу з цих позицій, варто враховувати, що в першому випадку структурні елементи потенціалу, що залишилися в нереалізованому виді, ведуть до зниження ефективності його функціонування (наприклад, невикористовувані в роботі трудові навички втрачаються, нереалізовані особистісні здібності руйнуються), а в другому випадку «надлишковий» запас сил і здібностей працівника забезпечує гнучкість і маневреність розвитку системи стосовно змінюваних умов праці.

По-третє, орієнтований на розвиток (майбутнє): у процесі трудової діяльності працівник не тільки реалізує свої наявні здібності, але і здобуває нові сили і здібності. Представляючи собою єдність стійкого і мінливого станів, потенціал містить у собі, в якості “потенції”, елементи майбутнього розвитку.

Рівень потенціалу, характеризуючи наявний стан системи, обумовлений тісною взаємодією всіх трьох перерахованих вище станів, що і відрізняє його від таких на перший погляд близьких йому понять, як “ресурс” і “резерв”.

Треба виокремити загальні постулати, які слід враховувати при формуванні потенціалу підприємства:

- потенціал підприємства – це складна система пересічних характеристик його елементів, причому останні можуть в тій, чи іншій мірі заміщати друг друга, тобто вони альтернативні;
- потенціал підприємства не можливо сформувати на базі механічного додавання складових елементів, тому як це-динамічне угруповання;
- при формуванні потенціалу підприємства діє закон синергії його елементів;
- потенціал підприємства у більш вищих формах свого прояву може самостійно трансформуватися з появою нових складових елементів;
- елементи потенціалу підприємства повинні функціонувати одночасно і в сукупності, так як закономірності розвитку можливостей підприємства не можуть бути розкриті окремо, а тільки в поєднанні їх, що потребує досягнення збалансованого оптимального співвідношення між елементами;
- всі елементи потенціалу об'єктивно пов'язані з функціонуванням і розвитком підприємства, тобто з одного боку - підлягають фізичному та моральному старінню, а з іншого - вони чутливі до досягнень науково-технічного прогресу;
- складові елементи потенціалу підприємства повинні бути адекватними характеристикам продукції і послуг, що виробляються на підприємстві.

Нагадаємо, що структура потенціалу підприємства — це відносно стійкий спосіб організації елементів потенціалу, що розкриває його будову, елементний склад, спосіб формування та розвитку. Відповідно до цього саме поняття “структура потенціалу” має характеризуватися такими основними рисами: стійкість, стабільність, гнучкість,

пропорційність, збалансованість тощо. У системі потенціалу підприємства можна виділити два типи закономірностей [3]:

- формуючі — закономірності розвитку, які призводять до переходу системи в інший якісний стан;
- регулюючі — закономірності функціонування, які сприяють стабілізації існуючого рівня якості системи.

Слід відзначити, що базою загальносистемного потенціалу будь-якого підприємства виступає виробничий (операційний) потенціал. Проблемами дослідження саме цієї складової традиційно займалися вітчизняні науковці [1].

Можна зробити висновок щодо існування особливостей формування потенціалу підприємств в залежності від сфери бізнесу. Досить часто саме ці специфічні фактори визначають успішність чи навпаки крах в довгостроковій перспективі. У структурі кожної соціально-економічної системи слід виокремлювати ключові точки, що зумовлюють розвиток всієї структури, внаслідок комплексних зв'язків, мультиплікативних ефектів та феномену синергії.

1. Бандурка О.М., Коробов М.Я. Фінансова діяльність підприємства: Підруч. для студ. вищ. навч. Закл — 2.вид., перероб. і доп. — К.: Либідь, 2003.

2. Петряєва З.Ф. Фінансовий аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. / Харківський держ. економічний ун-т. — Х.: ХДЕУ, 2002.

3. Фомін П.А., Старовойтов М.К. Особливості оцінки виробничого потенціалу промислових підприємств: Бібліотека економіста: бізнес планування, бюджет.-2006 р.

4. Стоянова Е.С. Практикум по фінансовому менеджменту.- М.: Перспектива, 2005 р.

5. Зятковський І.В. Фінанси підприємств: Навч. посіб. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл.. — К.: Кондор, 2003.

Західноукраїнський науковий вісник

Науковий журнал з питань права,
економіки, державного управління.

Вип. 2/2012

Засновник:
Громадська організація
"Західноукраїнське наукове товариство".

Головний редактор: Левкун Т.В.
Коректор: Скрипничук М.Г.
Інформаційно-технічне забезпечення:
Скрипничук В.Ю.

Свідоцтво про реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія Ф№580-133Р,
видане Головним Управлінням юстиції в Івано-Франківській області
"26"квітня 2011 року

Передрукування дозволяється лише за письмовою згодою редакції.
Вщповщальшсть за іооір і викладення фактш несуть автори.
Редакція не завжди подшяс позицію авторов публісацш.
Рукописи не рецензуються та авторам не повертаються.
Редакція залишас за собою право літературного редагування статей.

© Захщноукраїнське наукове товариство
МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Західноукраїнськии науковий вісник

Науковий журнал. З питань
права, економіки, державного управління

Вип. 2/2012

Західноукраїнський науковий вісник [текст]: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції "Сучасна економічна система та тенденції її розвитку на початку третього тисячоліття" (8 травня 2012 р., м. Івано-Франківськ). — Івано-Франківськ: ГО "ЗУНТ", 2012. - Вип.2. - 72с.

*Мова видання: українська.
Головний редактор: Левкун Т.В.*

Свідоцтво про реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія 1Ф № 580—133Р
видане Головним Управлінням юстиції в Івано-Франківській області
"26"квітня 2011 року

Адреса редакції :
**«Західноукраїнське наукове
товариство»**
вул. Шевченка - 7/8/4, смт.
Богородчани, Івано-Франківська
область, 77701

e-maihnauktov@gmail.com

**[http://naukvisnuk.
blogspot.com/](http://naukvisnuk.blogspot.com/)**
<http://nauktov.blogspot.com>
/

Рекомендовано до друку: 02.05.2012
(протокол№4) Підписано до друку:
02.05.2012.Папір офсетний. Наклад 70
прим. Формат 60X84. Гарнітура Тайме.
Друк різнограф. Ум. друк. арк. 5,0.

Видавець і виготовлювач друкарня «Фоліант»
м. Івано-Франківськ, Вул. Старозамкова, 2,
тсл./факс.(0342)50-21-65; (багатоканальний)
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи Серія 1Ф №24.